

Luxembourg, 2019. június 25.
(OR. en)

10621/19

CONOP 66
CODUN 14
CFSP/PESC 514

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2019. június 25.
Címzett:	a delegációk
Tárgy:	A Tanács következtetései a gyalogsági aknák betiltásáról szóló egyezmény 2019. november 25. és 29. között Oslóban megrendezendő 4. felülvizsgálati konferenciájára figyelemmel a gyalogsági aknák tilalmának megerősítésére vonatkozó uniós álláspontról – A Tanács következtetései (2019. június 25.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a gyalogsági aknák betiltásáról szóló egyezmény 2019. november 25. és 29. között Oslóban megrendezendő 4. felülvizsgálati konferenciájára figyelemmel a gyalogsági aknák tilalmának megerősítésére vonatkozó uniós álláspontról szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2019. június 25-i 3703. ülésén elfogadott.

**A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI A GYALOGSÁGI AKNÁK BETILTÁSÁRÓL SZÓLÓ
EGYEZMÉNY 2019. NOVEMBER 25. ÉS 29. KÖZÖTT OSLÓBAN MEGRENDEZENDŐ 4.
FELÜLVIZSGÁLATI KONFERENCIÁJÁRA FIGYELEMMEL A GYALOGSÁGI AKNÁK
TILALMÁNAK MEGERŐSÍTÉSÉRE VONATKOZÓ UNIÓS ÁLLÁSPONTRÓL**

1. Az Európai Unió egységesen támogatja a gyalogsági aknák egyetemes tilalmát. Az EU arra kér minden szereplőt, hogy tartózkodjon a gyalogsági aknák gyártásától, felhalmozásától, kereskedelmétől és átadásától, és határozottan elítéli azok használatát, kerüljön sor arra bárhol, bármikor és bármely szereplő – akár állami, akár nem állami szereplő – részéről. Az Európai Unió Tanácsa úgy ítéli meg, hogy a gyalogsági aknák alkalmazásának, felhalmozásának, gyártásának és átadásának betiltásáról, valamint megsemmisítéséről szóló egyezmény (a továbbiakban: az egyezmény) kulcsfontosságú leszerelési eszköz, amelynek sérthetlenségét, teljes körű végrehajtását és szigorú alkalmazását garantálni kell, valamint hogy törekedni kell az egyezményhez való egyetemes csatlakozásra. Az EU sürgeti azokat az államokat, amelyek ezt még nem tették meg, hogy haladéktalanul csatlakozzanak az egyezményhez vagy – köztes lépésként – tartsák be az egyezményben foglalt normákat.
2. A Tanács úgy véli, hogy az egyezmény – húsz évvel a hatálybalépését követően – a leszerelési diplomácia egyik sikertörténetévé és annak egyik példájává vált, ami mellett az EU kiáll, vagyis: egy szabályokon alapuló nemzetközi rendnek, amely az emberi jogok és a nemzetközi humanitárius jog tiszteletében gyökerezik. Az egyezmény egy erőteljes globális normát ötvöz lenyűgöző eredményekkel a felhalmozott gyalogsági aknák megsemmisítése, az elaknásított területek aknamentesítése és az egyezményben foglalt azon rendelkezés tekintetében, miszerint minden olyan részes állam, amely erre képes, köteles megfelelő segítséget nyújtani az aknák áldozatainak, és azt integrálni kell a tágabb nemzeti szakpolitikákba, tervekbe és jogi keretekbe. Az egyezmény világszerte mérhető és jelentős pozitív hatást gyakorolt a humanitárius védelemre, a stabilizációra, a fejlődésre és a leszerelésre, hozzájárulva a nemzetközi békéhez és biztonsághoz, valamint a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend megvalósításához.

3. A Tanács elismeri, hogy az egyezmény célkitűzései még nem teljesültek maradéktalanul. Az adott területek gyalogsági aknákkal való elaknásíttottsága továbbra is kárt okoz, félelmet kelt, lehetetlenné teszi a területekre való bejutást, gátolja a társadalmi-gazdasági fejlődést, és megakadályozza a menekültek és a belső menekültek hazatérését. A gyalogsági aknák és a háborúból visszamaradt robbanószerkezetek miatt az egyénekre, családokra, közösségekre, régiókra és államokra nehezedő teher továbbra is magas és elfogadhatatlan. A Tanácsot aggasztja a meglévő elaknásíttottság és a rögtönzött gyalogsági aknákkal való új, nagymértékű elaknásítás folyamatos hatása olyan országokban, mint Irak, Líbia és Szíria.
4. A Tanács emlékeztet arra, hogy az EU és tagállamai világszerte jelentős adományozók az aknákkal kapcsolatos fellépéshez való segítségnyújtás terén, és ezzel támogatják az aknamentesítést, az aknákkal kapcsolatos felvilágosító programokat, az áldozatok segítését, a készletek megsemmisítését, a kapacitásépítést, valamint az aknafelderítésre és aknamentesítésre szolgáló technológiákat célzó kutatást és fejlesztést. Az egyezmény legutóbbi, 2014-es felülvizsgálati konferenciája óta az EU és tagállamai több mint 500 millió EUR-t fordítottak az aknákkal kapcsolatos fellépéshez való segítségnyújtásra több mint 30, elaknásított területű országban.
5. A Tanács emlékeztet arra a hozzájárulásra, amelyet az EU az egyezmény végrehajtását támogató egységnek nyújt az egyezmény egyetemessé tételének és végrehajtásának és a maputói cselekvési terv végrehajtásának támogatásáról szóló (KKBP) 2017/1428 tanácsi határozat, valamint a cartagenai cselekvési terv végrehajtásának támogatásáról szóló 2012/700/KKBP tanácsi határozat alapján. E határozat lehetővé tette a végrehajtást támogató egység számára, hogy az ENSZ-szel, valamint más adományozókkal és érdekelt felekkel szoros együttműködésben segítse az elaknásított területű országokat az aknákkal kapcsolatos fellépésre vonatkozó nemzeti stratégiák kidolgozásában vagy aktualizálásában.

6. A Tanács nagyrabecsülését fejezi ki számos partner és érdekelt fél iránt, akik hozzájárultak az egyezmény fejlődéséhez és az elmúlt húsz év sikereihez, beleértve az összes részes államot, a nemzetközi szervezeteket, a civil társadalmat, a kutatókat, valamint az aknákkal kapcsolatos fellépések valamennyi adományozóját és szereplőjét. Ennek fényében a Tanács elismeri többek között a Nemzetközi Vöröskereszt és Vörös Félhold Mozgalom által, valamint a gyalogsági aknák betiltását célzó nemzetközi kampány keretében tett erőfeszítéseket. A Tanács tiszteletét kívánja kifejezni különösen azon aknamentesítők bátorsága és eltökéltsége iránt, akik azon munkálkodnak, hogy a földterületeket újra akadálymentesen bejárhatóvá és biztonságossá tegyék, és meg kíván emlékezni azokról, akik életüket veszítették, miközben ezt a nemes munkát végezték. A Tanács gratulál az egyezmény végrehajtását támogató egységnek a kitartó és felbecsülhetetlen munkájához. Végezetül a Tanács hangsúlyozza azt a szoros partnerséget és kiváló együttműködést, amely az Egyesült Nemzetek Szervezete és az Európai Unió között az aknákkal kapcsolatos fellépés területén fennáll.
7. A Tanács üdvözli az egyezmény közelgő negyedik felülvizsgálati konferenciáját, amelyre 2019. november 25. és 29. között Oslóban kerül sor, mivel az alkalmat ad az előrelépés áttekintésére, a kötelezettségvállalások megerősítésére, valamint arra, hogy az egyezmény egyetemessé tételének folytatása és megerősített végrehajtása újabb lendületet kapjon. A Tanács úgy véli, hogy a felülvizsgálati konferenciának ösztönöznie kell a részes államok közötti nyílt és konstruktív párbeszédet, és valamennyi érdekelt felet be kell vonnia a jelenlegi és jövőbeli kihívások megvitatásába, valamint fel kell gyorsítania az előrelépést azon közös cél megvalósítása érdekében, hogy 2025-re az egész világ gyalogsági aknáktól mentes legyen. A Tanács üdvözli a norvég elnökség azon javaslatát, hogy a munka három konszenzusos záródokumentumra irányuljon, melyek a következőkre vonatkoznak: az egyezmény működésének és végrehajtása állásának áttekintése, a jövőbeli végrehajtásra és egyetemessé tételre vonatkozó cselekvési terv (oslói cselekvési terv) és egy politikai nyilatkozat.
8. Az uniós álláspontról szóló, az I. mellékletben foglalt dokumentum részletesen ismerteti, hogy az EU milyen eredményeket vár a felülvizsgálati konferenciától.

**AZ UNIÓS ÁLLÁSPONTRÓL SZÓLÓ DOKUMENTUM A GYALOGSÁGI AKNÁK
ALKALMAZÁSÁNAK, FELHALMOZÁSÁNAK, GYÁRTÁSÁNAK ÉS ÁTADÁSÁNAK
BETILTÁSÁRÓL, VALAMINT MEGSEMMISÍTÉSÉRŐL SZÓLÓ EGYEZMÉNY 2019.
NOVEMBER 25. ÉS 29. KÖZÖTT OSLÓBAN TARTANDÓ NEGYEDIK
FELÜLVIZSGÁLATI KONFERENCIÁJÁHOZ**

Az Európai Unió konstruktívan hozzá fog járulni ahhoz, hogy a gyalogsági aknák betiltásáról szóló egyezmény felülvizsgálati konferenciáján pozitív konszenzusos eredményt lehessen elérni, törekedve arra, hogy a három tervezett záródokumentum, azaz 1. az egyezmény működésének és végrehajtása állásának áttekintése, 2. a politikai nyilatkozat és 3. a cselekvési terv tartalmazza az alábbi elemeket.

1. Ami az egyezmény működésének és végrehajtása állásának áttekintését illeti:

- i. az egyezmény keretében működő bizottságok előkészítő munkájára építve törekvés annak részletes áttekintésére, hogy hol tart az egyezményből fakadó kötelezettségek végrehajtásának megvalósítása a 2014-ben tartott harmadik felülvizsgálati konferencia óta, gratulálva azoknak a részes államoknak, amelyek a legutóbbi felülvizsgálati konferencia óta teljesítették kötelezettségeiket, és felszólítva a részes államokat arra, hogy teljesítsék a kötelezettségeiket, és folytassák tovább a munkát az aknáktól mentes világ megvalósítása érdekében;
- ii. azoknak a kihívásoknak az azonosítása, amelyekkel a részes államok a végrehajtás során szembesültek;
- iii. az egyezmény végrehajtási eszközeinek felülvizsgálata, és az ezek javítását célzó erőfeszítések és javaslatok támogatása, amennyiben ez szükséges, hatékony és megfelel az egyezménynek;
- iv. az új részes államok üdvözlése;
- v. az egyezmény keretében működő bizottságok, valamint a végrehajtást támogató egység munkájának elismerése;
- vi. felhívás olyan erőfeszítések megtételére, amelyek célja az aknákkal kapcsolatos fellépéshez szükséges új források fenntartása és biztosítása, többek között innovatív finanszírozás révén;

- vii. az egyezményhez való becsült hozzájárulások terén hátralékkal rendelkező részes államok felszólítása e hátralékok rendezésére, hangsúlyozva, hogy az egyezmény melletti politikai elkötelezettséget pénzügyi kötelezettségvállalással kell alátámasztani, továbbá az arra lehetőséggel rendelkező részes államok ösztönzése, hogy nyújtsanak önkéntes hozzájárulásokat az egyezmény végrehajtását támogató egység számára;
- viii. a részes államok felszólítása arra, hogy teljesítsék a 7. cikk szerinti jelentéstételi kötelezettségüket.

2. Az oslói politikai nyilatkozatot illetően:

- i. elköteleződés a szabályokon alapuló nemzetközi rend mellett, amelynek alapját a nemzetközi jog – többek között az emberi jogi jogszabályok és a nemzetközi humanitárius jog – tiszteletben tartása képezi, valamint a leszerelésről folytatott folyamatos multilaterális párbeszéd támogatása;
- ii. a Maputóban tartott harmadik felülvizsgálati konferencián elfogadott nyilatkozatban szereplő célok és törekvések újbóli megerősítése annak érdekében, hogy 2025-ig a lehető legnagyobb mértékben megvalósítható legyen az a cél, hogy a világ aknáktól mentes legyen és az aknák ne szedjenek újabb áldozatokat;
- iii. kötelezettségvállalás az egyezmény és az oslói cselekvési terv végrehajtására, valamint az ezek maradéktalan tiszteletben tartása fontosságának hangsúlyozása;
- iv. az aknamentesítési tevékenységekben részt vevő összes szereplővel – köztük a civil társadalommal – létesített partnerségek fontosságának kiemelése;
- v. elköteleződés a gyalogsági aknák tiltására vonatkozó norma mellett (azaz amellet, hogy „soha, semmilyen körülmények között nem kerülhet sor gyalogsági aknák alkalmazására”);
- vi. annak megerősítése, hogy azok a rögtönzött robbanószerkezetek (IED-k), amelyek megfelelnek az egyezményben a gyalogsági aknákra vonatkozóan foglalt fogalom meghatározásnak, az egyezményben foglalt kötelezettségek hatálya alá tartoznak;
- vii. annak nyomatékosítása, hogy az aknákkal kapcsolatos fellépés lehetőséget teremthet a társadalmi-gazdasági fejlődésre, a békeépítésre és a stabilizációra;
- viii. kötelezettségvállalás arra, hogy az aknákkal kapcsolatos fellépés valamennyi szempontjának megvalósítása során figyelembe veszik a nemi dimenziót.

3. Az **oslói cselekvési tervet** illetően:

- i. az egyezmény végrehajtását érintő összes szempont figyelembevétele, ideértve az egyetemessé tételt, a készletmegsemmisítést, az aknamentesítést, az áldozatok segítségét, az együttműködést és segítségnyújtást, a nemzeti végrehajtási intézkedéseket, az átláthatóságot és a jelentéstételt;
- ii. annak hangsúlyozása, hogy az aknákkal kapcsolatos fellépés segíti a biztonsági és humanitárius erőfeszítéseket, a stabilizációt és a társadalmi-gazdasági fejlődést, valamint a menekültek visszatérését és az aknák áldozatainak integrált támogatását;
- iii. az aknákkal kapcsolatos fellépésre vonatkozó új ENSZ-stratégia üdvözlése, és ezzel kapcsolatban az ENSZ-főtitkár leszerelési programjának nyugtázása;
- iv. a részes feleknek újra kötelezettséget kellene vállalniuk arra, hogy kihasználják a szinergiákat más, a nemzetközi humanitárius jog és az emberi jogok joga körébe tartozó releváns eszközökkel, ideértve potenciálisan a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezményt és az ENSZ fenntartható fejlődési céljait;
- v. annak megerősítése, hogy a rögtönzött gyalogsági aknákat az érvényes kötelezettségekkel összhangban aknamentesítés keretében el kell távolítani;
- vi. megvalósítható opciók kidolgozása az alábbi kihívások kezeléséhez:
 - a rögtönzött gyalogsági aknák egyre elterjedtebb alkalmazása, és hogy erre milyen megoldást kínálnak az aknákkal kapcsolatos humanitárius fellépés körébe tartozó tevékenységek, így többek között az aknamentesítés, a meglévő jelentéstételi kötelezettségek teljesítése az aknásítás helyszínére, típusára és mértékére vonatkozóan, az áldozatoknak az egyezménnyel összhangban nyújtandó megfelelő támogatás, valamint az aknákkal kapcsolatos felvilágosító programok és oktatási tevékenységek;
 - az aknákkal kapcsolatos fellépés városi környezetben – a meglévő előírásokkal összhangban – alkalmazott módszereit és technológiáit érintő sajátos kihívások;
 - a konfliktusokból visszamaradt / régre visszanyúlóan elaknásított területek szem elől tévesztésének kockázata;
 - más területeken való szerepvállalás annak érdekében, hogy az áldozatok számára biztosított segítségnyújtást integrálják a tágabb nemzeti szociális és egészségügyi szakpolitikákba és programokba;

vii. az alábbi elvek alkalmazása:

- a részes államok arra vonatkozó kötelezettségvállalásának előmozdítása, hogy teljeskörűen és maradéktalanul végrehajtják az egyezményből eredő kötelezettségeiket;
- átláthatóság;
- elszámoltathatóság, hatékonyság és eredményesség;
- inkluzivitás: az összes érdekelt fél bevonása;
- nemzeti és helyi szerepvállalás;
- a nemi dimenzió, valamint a fiatalok és a nők szerepvállalásának növelése megfelelő intézkedésekkel;
- megkülönböztetésmentesség, ideértve az áldozatok segítségével kapcsolatos inkluzív és integrált megközelítést.

viii. az olyan legjobb gyakorlatok előmozdítása mint például:

- az érintett országok részéről a kötelezettségvállalásaik teljesítésének megtervezése az aknákkal kapcsolatos fellépésre vonatkozó, részletes és naprakész nemzeti stratégiák révén;
- az aknákkal kapcsolatos humanitárius fellépés céljára használt terminológia és eljárások megfelelése az aknákkal kapcsolatos fellépésre vonatkozó nemzetközi előírásoknak (IMAS);
- a nem humanitárius keretek között végzett aknákkal kapcsolatos fellépés céljára használt terminológia és eljárások megfelelése a nemzetközi előírásoknak, köztük a rögtönzött robbanószerkezetek ártalmatlanítására vonatkozó ENSZ-előírásoknak;
- fokozott együttműködés és párbeszéd a donor országok és az érintett országok között, valamint a donorok közötti koordináció támogatása a személyre szabott megközelítés, valamint a kötelezettségek teljesítését célzó partnerségek révén;
- a donorok közötti megfelelőbb koordináció támogatása a párbeszédhez alkalmazott olyan formációk révén, mint például a *Mine Action Support Group* (az aknákkal kapcsolatos fellépést támogató csoport), az aknákkal kapcsolatos fellépésben érintett igazgatók ENSZ-megbeszélései, valamint az olyan *ad hoc* formációk, amelyekben részt vesznek a donor államok, az EU, a NATO az ENSZ és más regionális, illetve multilaterális szervezetek;

- ix. az aknákkal kapcsolatos fellépésből és az egyezmény betartásából eredő multiplikátor-, illetve katalizátorhatások kiemelése az alábbi területeket érintően:
- az egyezmény hatályán kívül eső, azon erőfeszítések támogatása, amelyek célja az egykori ellenségek közötti megbékélés és bizalomépítés;
 - a belső menekültek visszatérését célzó, szélesebb körű erőfeszítések támogatása;
 - a marginalizált csoportokkal kapcsolatos integrált megközelítés, valamint a fogyatékoság kérdésének a szélesebb körű nemzeti segítségnyújtási erőfeszítések keretében való figyelembevétele;
- x. innovatív megközelítések – mint például az aknákkal kapcsolatos fellépés támogatásához nyújtott új források és finanszírozási mechanizmusok – támogatása.
-